

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobce: **T. D. N.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2023, č. j. OAM-5790-39/PP-2022, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 8. 2023, č. j. 57 A 43/2023-60,

takto:

I. Kasační stížnost žalovaného **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4.114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 3. 2021 bylo žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu na území České republiky vzhledem k jeho odsouzení pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

[2] Dne 27. 4. 2022 žalobce požádal o vydání povolení rodinného příslušníka občana Evropské unie k přechodnému pobytu na území ČR dle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 5. 2023 žalobcovu žádost zamítl, neboť shledal, že je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, a podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovil žalobci lhůtu k vycestování z území ČR 35 dnů od právní moci rozhodnutí.

[4] Dle žalovaného aktuální hrozba závažného narušení veřejného pořádku ze strany žalobce vyplývá z charakteru a okolností trestné činnosti žalobce.

[5] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, v níž namítal, že žalovaný výhradu veřejného pořádku založil výlučně na trestním odsouzení žalobce, ačkoli je vyžadováno zjištění, že osobní chování žadatele představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku odůvodňující potřebu preventivního omezujícího opatření. Dále namítal, že žalovaný řádně neposoudil přiměřenost dopadů rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života.

[6] Krajský soud zdůraznil povinnost vykládat § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců souladně s právními předpisy EU, konkrétně s ohledem na čl. 27 odst. 2 směrnice č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „pobytová směrnice“).

[7] Podle krajského soudu není přípustné paušalizovat, že za trvání zkušební doby podmíněného propuštění z výkonu trestu vždy hrozí narušení veřejného pořádku ve smyslu čl. 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Správní orgán musí zvážit osobní vývoj cizince a dostupné informace o jeho aktuálním chování, o prostředí, v němž se pohybuje, a o tom, zda se dostává do situací, které by mohly vyústit v páchání trestné činnosti či jiné činnosti, jež by mohla představovat nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku.

[8] Krajský soud souhlasil s žalobcem, že žalovaný dostatečně nezjistil všechny rozhodné okolnosti, které mají vliv na hodnocení míry nebezpečí či pravděpodobnosti, že by žalobce mohl v budoucnu závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Dle krajského soudu je z odůvodnění rozhodnutí žalovaného zřejmé, že žalovaný nezjišťoval rozhodné skutečnosti týkající se osoby žalobce po spáchání trestného činu. Východisko žalovaného, že chování ve výkonu trestu odnětí svobody nevypovídá nic o tom, jak se žalobce bude chovat po propuštění, není správné. Neúplné závěry žalovaného ve vztahu k chování žalobce ve vazbě a výkonu trestu odnětí svobody jsou dle krajského soudu nepřezkoumatelné. Žalovaný výslovně uvedl, že chování žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody nehodnotil, zároveň však uvedl, že žalobcovo chování ve výkonu trestu odnětí svobody bylo motivováno především vidinou možného podmíněného propuštění a nešlo o řádné vedení života, neboť i když se ve vazbě a výkonu trestu odnětí svobody nedopustil trestné činnosti, nečinil tak dobrovolně. Ačkoli žalovaný deklaroval, že chování žalobce ve vězení neposuzoval, zaujal závěr, čím bylo chování žalobce motivováno.

[9] Dle krajského soudu žalovaný aktuálnost nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku žalobcem spojoval se skutečností, že prozatím neuplynula zkušební doba stanovená v rozhodnutí o podmíněním propuštění z výkonu trestu. Ani toto východisko dle krajského soudu není správné. Uplynutí zkušební doby nepředstavuje žádný mezník v intenzitě nebezpečnosti cizince a samo o sobě nic nevypovídá o riziku dalšího protiprávního jednání žalobce.

[10] Žalovaný nevzal do úvahy ani to, zda aktuálně existoval důvod obávat se závažného narušení veřejného pořádku žalobcem. Žalovaný nezjišťoval ani poznatky o chování žalobce po propuštění z vězení. Jediným zdrojem informací o životě žalobce po propuštění byly výslechy žalobce a jeho dcery, z těchto výslechů však žádné skutečnosti o závadovém jednání žalobce nevyplynuly. Žalovaný nepřihlédl k pokročilejšímu věku žalobce, který riziko recidivy snižuje, pokud nebyly zjištěny žádné konkrétní okolnosti takový předpoklad vyvracející. Žalovaný nezohlednil ani žalobcovu péči o dceru. Žalovaný měl zohlednit též délku pobytu žalobce na území ČR, neučinil však žádná skutková zjištění ohledně délky pobytu. Krajský soud dále uvedl, že žalovaný sice mohl přihlédnout ke spáchání již zahlazeného trestného činu, to však nevypovídalo o žalobcově aktuálním chování.

[11] Krajský soud též doplnil, že žalovaný ve vyjádření k žalobě argumentoval nebezpečím opětovné trestné činnosti žalobce, neboť se vrátil do prostředí, v němž se trestné činnosti věnoval. Tato argumentace však neměla odraz v rozhodnutí žalovaného. Z rozhodnutí nevyplývá, že žalovaný učinil skutková zjištění o žalobcových kontaktech s problematickými osobami po propuštění z výkonu.

[12] Krajský soud dále uvedl, že žalovaný nezohlednil ani skutečnost, že žalobce zaplatil peněžitý trest v plné výši, což může vypovídat o postoji žalobce ke spáchané trestné činnosti. V této souvislosti krajský soud uvedl, že žalovaný na jedné straně v napadeném rozhodnutí argumentoval tím, že žalobce nevykonal trest odnětí svobody v plné délce, neboť dosud neuplynula zkušební doba, na druhé straně pominul, že žalobce uhradil peněžitý trest v nemalé výši.

[13] Krajský soud dále korigoval závěr žalovaného, že nelze zcela vyloučit, že se žalobce znovu uchýlí k páchání trestné činnosti za účelem opatření si finančních prostředků, neboť nebylo prokázáno, že žalobce má pravidelný příjem. V této souvislosti krajský soud zdůraznil, že § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců vychází z toho, že musí existovat důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nikoliv z toho, že závažné narušení veřejného pořádku cizincem nelze zcela vyloučit. Krajský soud též doplnil, že závěr žalovaného, že žalobce nemá dlouhodobé a pravidelné příjmy se neopírá o spis. Výpovědi v tomto ohledu vykazovaly rozpor. Významné nadto mohou být též majetkové poměry.

[14] Krajský soud dále uvedl, že námitkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce se nezabýval, neboť nelze předjímat, jak žalovaný v navazujícím řízení rozhodne.

[15] Krajský soud odůvodnil svůj právní názor, že bývalá manželka a dcera žalobce nejsou v žalobním řízení osobami zúčastněnými na řízení, za něž je žalobce označil.

[16] Krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[17] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost dle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[18] Stěžovatel namítal, že nemusí přistupovat k posouzení chování ve výkonu trestu v každém případě. Rovněž namítal, že své závěry nedovozoval pouze ze skutečnosti,

že zkušební doba podmíněného propuštění z výkonu trestu ještě neuběhla. Dle stěžovatele byl skutkový stav zjištěn dostatečně.

[19] Stěžovatel zdůraznil, že je zřejmé, že žalobce se ve výkonu trestu choval vzorně právě proto, aby soud vyhověl jeho žádosti o podmíněné propuštění. Chování ve výkonu trestu nevypovídá nic o tom, jak se žalobce bude chovat po svém propuštění na svobodu. Soud žalobci stanovil dlouhou zkušební dobu (6 roků) k tomu, aby osvědčil své bezvadné chování. Dokud k osvědčení nedojde, je stále třeba žalobce považovat za možnou hrozbu pro veřejný pořádek, a to zejména s ohledem na charakter trestné činnosti a pohnutky, které žalobce k páchání trestné činnosti vedly.

[20] O nebezpečnosti jednání žalobce vypovídá dle stěžovatele i skutečnost, že do trestné činnosti zapojoval svoji rodinu, konkrétně svého syna, v opuštění republiky po odhalení trestné činnosti žalobci podle jeho instrukcí vypomáhala dnes již bývalá manželka. Žalobce a jeho syn se ukrývali před policií ve Vietnamu, je tedy prázdný argument, že v zemi původu již žalobce nemá žádné zázemí či vazby. Žalobce se po propuštění z výkonu trestu vrátil do prostředí, ve kterém se věnoval trestné činnosti, tedy existuje hrozba, že se k páchání trestné činnosti vrátí. Posuzování chování žalobce ve výkonu trestu za situace, kdy trestní soud žalobcově žádosti o propuštění z výkonu trestu chování vyhověl, by bylo nadbytečné.

[21] Stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem, že nezohlednil péči o dceru. V této souvislosti ale zdůraznil, že finanční prostředky dceři poskytuje její matka, která ji živila i v době, kdy byl žalobce ve výkonu trestu. Na žalobci dcera není materiálně závislá, finanční prostředky, které žalobce dceři poskytuje, pro ni nejsou nezbytné. Dcera je fyzicky i psychicky zdravá, je dospělá a samostatná, o každodenní nezbytné péči o dceru nemůže být řeč. Dobrý vztah je možné udržovat i na dálku, v případě plánovaného studia dcery v zahraničí by jejich vztah stejně fungoval na dálku. Lze souhlasit s tím, že návštěvy v rámci evropského kontinentu lze uskutečňovat častěji, nicméně ani do Vietnamu není nijak složité se dostat. Omezený kontakt se členy rodiny je třeba chápat jako důsledek trestné činnosti, kterou žalobce na území ČR spáchal. Od propuštění z výkonu trestu dne 13. 4. 2022 měl žalobce dostatek času si v zemi původu zázemí vybudovat, skutečnost, že po propuštění z výkonu trestu bude nucen opustit území ČR, byla žalobci známa od 20. 5. 2021, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. Dcera žalobce uvedla, že na území žije žalobce ze svých úspor, z úspor může žalobce žít i v zemi původu.

[22] Dále stěžovatel nesouhlasil, že nezohlednil délku pobytu žalobce na území ČR. K tomu uvedl, že vazby na zemi původu žalobce stále má. Stěžovatel též zdůraznil, že žalobce se do své rodné země uchýlil okamžitě, jakmile zjistil, že by mu v ČR mohl hrozit postih za nelegální činnost. Ze záznamů v Cizineckém informačním systému vyplývá, že žalobce na území ČR pobývá od roku 1993, uplynutím dlouhé doby však nevzniká žalobci automatické právo na zachování pobytu na území ČR. Nebylo prokázáno, že žalobce disponuje pravidelným příjmem, nelze proto zcela vyloučit, že žalobce bude s ohledem na finanční motiv v trestné činnosti pokračovat.

[23] Stěžovatel zdůraznil, že i kritéria spojená s věkem žalobce v rozhodnutí zohlednil. Žalobce je stále ještě v produktivním věku, je v dobrém zdravotním stavu, je tudíž schopen si zajistit zaměstnání či podnikatelskou činnost v zemi původu. Trestné činnosti se žalobce dopouštěl ve věku, kdy měl již dostatek životních zkušeností a měl být schopen zvážit pro a proti.

[24] Stěžovatel zdůraznil, že žalobci bylo pravomocně zrušeno povolení k trvalému pobytu, bylo by absurdní, kdyby bylo vyhověno jeho žádosti o jiný pobytový status. Základní kritéria pro vyhovění žádosti žalobce jednoznačně nesplnil. V případě žalobce nejsou dány žádné okolnosti svědčící o významné míře ujištění, že podobné jednání u něj již nehrozí.

[25] Stěžovatel z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[26] Žalobce využil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti. Dle žalobce ve světle judikatury nemůže obstát stěžovatelův závěr, že s ohledem na odsouzení žalobce není třeba se blíže zabývat tím, zda žalobce představuje skutečné, aktuální a dostatečné nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. Judikatura, o niž stěžovatel opíral své rozhodnutí, nebyla dle žalobce přiléhavá. Stěžovatel založil své rozhodnutí na nesprávném názoru, že odsouzení žalobce je již samo o sobě natolik závažné, že bez komplexního posouzení postačuje k zamítnutí jeho žádosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[27] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[28] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[29] Stěžovatel i krajský soud správně vycházeli z toho, že § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců je potřeba vykládat v kontextu čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice.

[30] Podle čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice *opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.*

[31] Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek*.

[32] Krajský soud rozhodnutí stěžovatele zrušil z toho důvodu, že stěžovatel nedostatečně zjistil skutečnosti relevantní pro závěr o existenci důvodného nebezpečí ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců v kontextu čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice, svůj závěr o existenci takového nebezpečí nedostatečně odůvodnil, případně skutečnosti, které zjistil, zčásti nevyhodnotil správně.

[33] Stěžovatel v kasační stížnosti nesouhlasil se závěrem, že skutkový stav byl zjištěn nedostatečně, především však věcně zdůrazňoval skutečnosti, které dle jeho náhledu

odůvodňovaly zamítnutí žádosti. Podstatná část kasační stížnosti se tak míjí s důvody, pro které krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

[34] Krajský soud správně uvedl, že judikatura Nejvyššího správního soudu nepřipouští paušalizovaný závěr, že za trvání zkušební doby podmíněného propuštění nadále bez dalšího vždy u odsouzeného hrozí závažné narušení veřejného pořádku. Při rozhodování o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody totiž trestní soud zvažuje prognózu dalšího chování odsouzeného, přičemž podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je namístě jen tehdy, jestliže vzhledem ke všem okolnostem, které mohou mít v tomto směru význam, je odůvodněn předpoklad, že odsouzený povede i na svobodě řádný život a že tu není pro společnost příliš velké riziko jeho recidivy; podmíněné propuštění tedy není automatickou odměnou za „dobré chování“ ve výkonu trestu odnětí svobody (srov. krajským soudem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2023, č. j. 2 Azs 285/2022-57). Rovněž v rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, Nejvyšší správní soud uvedl, že skutečnost, že byl žadatel o pobytové oprávnění z výkonu trestu propuštěn toliko podmíněně, přičemž dosud neuplynula stanovená zkušební doba, sama o sobě nevypovídá nic o riziku dalšího protiprávního jednání stěžovatele, který svou nápravu z formálního hlediska neosvědčil zkrátka proto, že k tomu ještě objektivně neměl příležitost.

[35] Stěžovatel při závěru o existenci aktuálního závažného narušení veřejného pořádku žalobcem zjevně akcentoval skutečnost, že se žalobce ke dni vydání rozhodnutí neosvědčil (zejména str. 7, str. 15 rozhodnutí žalovaného), jak správně poukázal krajský soud. Nezjišťoval však všechny relevantní okolnosti způsobu života žalobce po spáchání trestné činnosti, včetně chování žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody. Též v kasační stížnosti stěžovatel opakuje premisu, že dokud neuplyne zkušební doba a nedojde k osvědčení žalobce, je třeba jej považovat za možnou hrozbu pro veřejný pořádek, a uvádí, že chování ve výkonu trestu nevypovídá nic o tom, jak se bude žalobce chovat po propuštění na svobodu.

[36] Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že skutečnost, že žalobce byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody bez dalšího automaticky neznamená, že je u něj vyloučena aktuálnost hrozby narušení veřejného pořádku ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice, jak namítá stěžovatel. Stejně tak však nelze závěr o existenci aktuální hrozby narušení veřejného pořádku žalobcem bez dalších, konkrétních a ve vztahu k žalobci individualizovaných okolností, v rozhodnutí řádně vysvětlených, spojovat se skutečností, že ještě neuplynula zkušební doba podmíněného propuštění a žalobce se dosud neosvědčil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 10 Azs 312/2016-59, citovaný i stěžovatelem v jeho rozhodnutí).

[37] S ohledem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu krajský soud stěžovateli oprávněně vytkl nesprávnost východiska, že chování ve výkonu trestu je relevantní pouze pro rozhodování trestního soudu o podmíněném propuštění, resp. že chování ve výkonu trestu nevypovídá nic o chování po podmíněném propuštění na svobodu. Judikatura zřetelně potvrzuje, že součástí rozhodování o podmíněném propuštění je prognóza dalšího chování odsouzeného, přičemž podmíněné propuštění je namístě jen tehdy, jestliže je odůvodněn předpoklad, že odsouzený povede i na svobodě řádný život. Tuto skutečnost nemohou pomíjet ani správní orgány při rozhodování podle zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel namítá, že posuzování chování žalobce

ve výkonu trestu není vždy nezbytné. Správní orgán však byl povinen v rámci posuzování otázky, zda hrozba závažného narušení veřejného pořádku žalobcem je aktuální, zjistit a objektivně vyhodnotit relevantní skutečnosti. K takovým skutečnostem patří i způsob života žalobce po spáchání trestné činnosti.

[38] Stěžovatel však dostatečně nezjišťoval ani okolnosti týkající se způsobu života žalobce po propuštění z výkonu trestu. Krajský soud správně uvedl, že jediným zdrojem informací o životě žalobce po propuštění byly výslechy žalobce a jeho dcery. Z výslechů přitom nevyplynuly žádné skutečnosti o závadovém jednání žalobce ani indicie o takovém jednání a stěžovatel zjištěné skutečnosti v rozhodnutí nijak relevantně nezpochybnil.

[39] Judikaturním závěrům nevyhovuje ani východisko stěžovatele, že za situace, kdy bylo žalobci zrušeno povolení k trvalému pobytu, bylo by absurdní, aby bylo vyhověno jeho žádosti o jiný pobytový status. V rozsudku ze dne 13. 7. 2023, č. j. 2 Azs 285/2022-57, Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že samotné odsouzení za trestný čin sice může znamenat automatickou ztrátu nejvyššího pobytového oprávnění, nemělo by však bez dalšího znamenat ztrátu možnosti získat jakékoli pobytové oprávnění. Účelem zkušební doby je dát odsouzenému možnost prokázat soudu v této době, že došlo k jeho nápravě a že zbytek trestu není potřeba vykonávat, tudíž nelze tuto šanci automaticky neposkytnout na území ČR neudělením pobytového oprávnění z důvodu hrozby pro veřejný pořádek. To, zda takové nebezpečí podmíněně propuštěný odsouzený představuje, anebo nikoli, je třeba pečlivě posoudit na základě konkrétních okolností týkajících se cizince. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že stěžovatel neuplynutí zkušební doby, resp. krátkou dobu uplynuvší od propuštění žalobce na svobodu nespojil s žádnými konkrétními a podloženými signály, které by nasvědčovaly tomu, že by žalobce v budoucnu mohl závažné narušit veřejný pořádek.

[40] Krajský soud v reakci na stěžovatelovo vyjádření k žalobě správně uvedl, že stěžovatel do odůvodnění rozhodnutí nezahrnul svou úvahu o žalobcově návratu do prostředí, v němž páchal trestnou činnost, s čímž spojoval hrozbu, že žalobce bude trestnou činnost opakovat. V napadeném rozhodnutí (v části týkající se posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí) stěžovatel uvedl pouze skutečnost, že žalobce trestnou činnost páchal spolu se svým synem, s nímž také uprchl do Vietnamu, přičemž předpokládal, že syn žalobce se ve Vietnamu zdržuje i nadále (str. 13 rozhodnutí stěžovatele). Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že stěžovatel zjistil skutečnosti relevantní pro závěr, že žalobce aktuálně žije v rizikovém prostředí, které odůvodňuje obavu z narušení veřejného pořádku žalobcem. Krajský soud v této souvislosti správně uvedl, že posuzování přezkoumatelnosti rozhodnutí nelze činit s ohledem na důvody, které nejsou vtěleny do rozhodnutí a byly správním orgánem doplněny až ve vyjádření v žalobním řízení.

[41] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitkám stěžovatele, že zohlednil žalobcovu péči o dceru, pokročilejší věk žalobce a jeho délku pobytu na území České republiky. Tyto skutečnosti stěžovatel v rozhodnutí hodnotil výhradně v souvislosti s přiměřeností dopadů zamítavého rozhodnutí, jak vyplývá ze struktury rozhodnutí i podstaty argumentace (str. 11 a násl. rozhodnutí stěžovatele). V kasační stížnosti sice stěžovatel nesouhlasí s výtkami krajského soudu ve vztahu k závěrům o hrozbě narušení veřejného pořádku žalobcem, nicméně i formulace stížních námitek potvrzuje, že uvedené skutečnosti stěžovatel nehodnotil v kontextu rizika recidivy závadového jednání žalobce.

[42] Krajský soud v rozsudku uvedl, že žalobcův pokročilejší věk snižuje riziko recidivy; stejně hodnotil i žalobcovu každodenní péči o dceru (bod 35 rozsudku krajského soudu). S podstatou výtek stěžovatel v kasační stížnosti nijak nepolemizoval, pouze stejně jako v rozhodnutí zdůraznil, že žalobce je stále v produktivním věku, což mu umožňuje výkon zaměstnání či podnikání v zemi původu, a též zdůraznil, že dcera je dospělá, zdravá a samostatná, schopná se o sebe postarat sama a finanční prostředky, které jí otec poskytuje, nepotřebuje. Takové úvahy se však vztahují k hodnocení přiměřenosti dopadů negativního rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, případně jeho dcery, nikoli posouzení, zda žalobce nadále představuje závažnou hrozbu. Krajský soud správně uvedl, že zohlednění délky pobytu žadatele na území ČR judikatura předpokládá jako jedno z relevantních kritérií pro posouzení aktuálnosti hrozby budoucího porušení veřejného pořádku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011 - 146, č. 2882/2013 Sb. NSS), přičemž doplnil, že délku pobytu žalobce na území ČR stěžovatel ani bezrozporně nezjistil. K tomu stěžovatel v kasační stížnosti pouze paušálně namítl, že uplynutím dlouhé doby cizinci nevzniká automatické právo na zachování pobytu na území ČR a dále zdůraznil, že žalobce zjevně stále má vazby na zemi původu. I tato námitka se míjí s podstatou výtky krajského soudu.

[43] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž uvádí, že nebylo prokázáno, že žalobce disponuje pravidelným příjmem. Krajský soud však v rozsudku výstižně shrnul, že stěžovatel bezrozporně nezjistil, zda žalobce pracuje, či nikoli, a s rozpory se v odůvodnění rozhodnutí nevypořádal a vedle příjmů nezohlednil majetkové poměry žalobce. Rovněž vysvětlil, že závěr stěžovatele, že z důvodu absence pravidelného příjmu žalobce *nelze zcela vyloučit*, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, neodpovídá hypotéze normy obsažené v § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, a neříká nic o tom, zda je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek (bod 38 rozsudku krajského soudu). Ani na tuto výtku krajského soudu stěžovatel kvalifikovaně nereaguje, pouze opakuje argumentaci ze svého rozhodnutí.

[44] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů námitkám stěžovatele nepřisvědčil. Naopak souhlasí se závěrem krajského soudu, že neúplně zjištěný skutkový stav neumožnil řádné posouzení otázky, zda je dáno důvodné nebezpečí, že žalobce v současnosti představuje hrozbu závažného narušení veřejného pořádku, resp. že stěžovatelem uvedené okolnosti tento závěr neodůvodňují. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že důvody, které krajský soud vedly ke zrušení rozhodnutí stěžovatele, nepředznamenávají výsledek věcného posouzení rozhodných otázek v okamžiku, kdy budou relevantní skutečnosti zjištěny a korektně uvedeny v odůvodnění rozhodnutí.

[45] Nejvyšší správní soud se v projednávané věci věcně nezabýval otázkou, zda byl správný závěr krajského soudu, že bývalá manželka a dcera žalobce nemohou být osobami zúčastněnými na řízení, pročež nepostupoval ve smyslu § 34 s. ř. s. Rozsudek krajského soudu byl napaden výlučně kasační stížností žalovaného, který námitku týkající se posouzení osob zúčastněných na řízení nevznesl. S právním závěrem krajského soudu, že bývalá manželka a dcera žalobce nemají postavení osob zúčastněných na řízení, nijak nepolemizoval ani žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud si je vědom, že procesní vada spočívající v opomenutí osob zúčastněných na řízení, resp. v porušení § 34 odst. 2 s. ř. s. může být vadou, která může mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé, a soud k ní přihlíží z úřední povinnosti, § 103 odst. 1 písm. d)

a § 109 odst. 4 s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7 Azs 301/2015-26). Nejvyšší správní soud však uvážil, že rozsudek krajského soudu, jímž bylo v nyní projednávané věci rozhodnutí žalovaného správního orgánu zrušeno, byl opřen o zrušovací důvody, které samy o sobě obstály nezávisle na případné vadě řízení spočívající v posouzení osob zúčastněných na řízení; výsledek řízení před krajským soudem by tedy byl v dané situaci tak jako tak týž (srov. rozsudek ze dne 20. 4. 2017, č. j. 2 Azs 343/2016 - 44).

IV. Závěr a náklady řízení

[46] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[47] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Právo na náhradu nákladů řízení má v nynější věci úspěšný žalobce. V řízení před Nejvyšším správním soudem byl žalobce zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem. Zástupce žalobce učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za tento úkon mu náleží mimosmluvní odměna dle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve výši 3.100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, je třeba zvýšit přiznanou odměnu o částku 714 Kč, která odpovídá sazbě 21 %. Částku ve výši 4.114 Kč je stěžovatel povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, advokáta Mgr. Petra Václavka.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph. D.
předseda senátu